

UCHWAŁA NR LXVII/405/2023
RADY MIEJSKIEJ W WĄGROWCU

z dnia 23 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Teleopieka dla mieszkańców Wągrowca w wieku senioralnym”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 poz. 2268 z późn. zm.¹⁾), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program osłonowy „Teleopieka dla mieszkańców Wągrowca w wieku senioralnym” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Wągrowca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Wągrowcu

Jakub Zadroga

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270, w Dz. U. z 2022 r. poz. 1,66,1079,1692,1700 i 1967.

PROGRAM OSŁONOWY

„TELEOPIEKA DLA MIESZKAŃCÓW WĄGROWCA W WIEKU SENIORALNYM”

WSTĘP

Znaczna część wągrowieckich seniorów to osoby niesamodzielne, wymagające wsparcia instytucjonalnego udzielanego przez instytucje i organizacje pozarządowe działające na terenie Wągrowca w obszarze pomocy społecznej. Rocznie około 70 osób w wieku powyżej 65 lat, korzysta z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Inna grupa ok. 50 osób korzysta ze wsparcia w formie usług zapewnianych przez Dzienny Dom Seniora.

Wsparcie instytucjonalne instytucji pomocowych winno w XXI wieku – wieku rozkwitu technologii cyfrowych – polegać także na poszukiwaniu nowych form zwiększających poczucie bezpieczeństwa i obniżających lęk przed nagłą chorobą spowodowaną często np. wypadkami w domu i poza nim w trakcie wykonywania codziennych czynności życiowych takich jak pranie, sprzątanie, robienie zakupów i.t.p.

Taką formą wsparcia jest teleopieka. W jej ramach dokonuje się zdalnego monitoringu niektórych parametrów zdrowotnych, umożliwia ona szybką reakcję ratunkową przy każdej próbie podejrzenia zdarzenia nagłego jak upadek czy utrata przytomności osoby monitorowanej. Szacuje się, że na terenie Wągrowca mieszka ok. 80 osób w wieku 65 lat i więcej zainteresowanych, objęciem tą formą usług.

System teleopieki oparty na nowoczesnych technologiach cyfrowych zwiększa stopień samodzielności seniora, który może z obniżonym poziomem lęku o swoje zdrowie sprawniej funkcjonować w przestrzeni prywatnej i publicznej.

Rozdział 1.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą realizacji programu jest art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej pozwalający gminie na podejmowanie innych niż wymienione w art. 17 ust. 1 ww. ustawy zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizację programów osłonowych, mających na celu ochronę poziomu życia, rodzin i grup społecznych.

Rozdział 2.

OCENA SYTUACJI WARUNKUJĄCA REALIZACJĘ PROGRAMU

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu rozeznał potrzeby seniorów w wieku 65 lat i więcej zamieszkałych w Wągrowcu i zdiagnozował, że jest zapotrzebowanie na stworzenie systemu teleopieki dla grupy około 80 osób.

Wielkość zapotrzebowania wynika z doświadczeń z realizacji programu pilotażowego w latach 2021 i 2022 „Bransoletka życia w trosce o wągrowieckich seniorów”, z „Diagnozy potrzeb osób starszych dla miasta Wągrowca – wybrane zagadnienia” sporządzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu w latach 2022/2023, z telefonicznych zgłoszeń osób chętnych do wzięcia udziału w programie w styczniu 2023 roku.

DIAGNOZA POTRZEB OSÓB STARSZYCH DLA MIASTA WĄGROWCA – wybrane zagadnienia
(dane demograficzne, proces starzenia się ludności w poszczególnych dzielnicach miasta, potencjał pielęgnacyjny)

Dane demograficzne – Liczba mieszkańców miasta Wągrowca w wieku powyżej 65 lat, dane za okres 2016 - 2022

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021	2022
Liczba kobiet w wieku 65+	2297	2397	2477	2578	2641	2.682	2.595

Liczba mężczyzn w wieku 65+	1544	1619	1672	1766	1773	1.840	1.742
Liczba kobiet i mężczyzn w wieku 65+ łącznie	3841	4016	4149	4344	4414	4.522	4.337
% seniorów w wieku powyżej 65 lat w całkowitej liczbie mieszkańców miasta	15,69%	16,34%	16,94%	17,77%	18,17%	18,84%	18,25%

źródło – rejestr mieszkańców UM w Wągrowcu (dane USC Wągrowiec)

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności w poszczególnych dzielnicach miasta

Autorzy *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wągrowca na lata 2017 – 2025* poddali analizie udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w poszczególnych częściach/dzielnicach miasta. Wynika z niej, że największy udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem występuje w rejonie ulic **Reja, Jeżyka, Kasprowicza, Kościuszki**.

(źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wągrowca na lata 2017 – 2025 s.78 UM w Wągrowcu)

Istotnym wskaźnikiem informacyjnym jest także tzw. potencjał pielęgnacyjny tj. liczba kobiet w przedziale wieku 45-64 w stosunku do całkowitej liczby osób w wieku 65+(to przede wszystkim na kobiety w tym przedziale wiekowym spadają obowiązki związane z opieką nad seniorami). Wskaźnik ten sygnalizuje trend zapotrzebowania na usługi opiekuńcze jaki będzie się pojawiał w przyszłości – im potencjał wyrażony w procentach niższy tym zapotrzebowanie będzie wzrastać.

Potencjał pielęgnacyjny dla ludności miasta Wągrowca za lata 2016 - 2022

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021	2022
Liczba kobiet w wieku 45 - 64	3464	3420	3387	3354	3335	3284	3257
Liczba osób w wieku 65+	3841	4016	4149	4344	4414	4523	4337
Potencjał pielęgnacyjny w %	90,18	85,16	81,63	77,21	75,56	72,60	75,09

Zasoby miasta Wągrowca - działalność instytucji miejskich i organizacji pozarządowych przyczyniające się do podniesienia jakości życia wągrowieckich seniorów.

(infrastruktura, programy miejskie, ośrodki wsparcia, Stowarzyszenia, kluby Seniora i.t.p.)

Wągrowiec -posiada zasoby, dzięki którym może kreować działania nowe i podtrzymywać/rozwijać działania już prowadzone. Poniżej w formie tabelarycznej wymieniono wybrane zadania realizowane dla osób starszych w roku 2022.

l.p.	Nazwa zadania realizowanego ze środków budżetu miasta Wągrowca	Realizator zadania	Główni beneficjenci / wskaźniki realizacji zadania
1	Działalność Dziennego Domu Seniora	Gmina Miejska Wągrowiec/MOPS Wągrowiec	80 seniorów z miasta i gminy Wągrowiec
2	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)	Gmina Miejska Wągrowiec/MOPS Wągrowiec	70 osób w wieku 60+ wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych i SUO
3	Program „Bransoletka życia – w trosce o wągrowieckich seniorów - pilotaż”	Gmina Miejska Wągrowiec/MOPS Wągrowiec	38 osób w wieku senioralnym
4	Karta SENIOR 60+ Uprawnia do zniżek w zakupie towarów i usług na terenie Wągrowca	Gmina Miejska Wągrowiec/MOPS Wągrowiec	4460 wydanych kart do czerwca 2022 roku

5	Realizacja zadania publicznego „Aktywizacja osób w wieku emerytalnym dobra dla ciała i umysłu” w trybie wsparcia zadania publicznego.	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	120 osób w wieku senioralnym
6	Realizacja zadania publicznego „Mrzeżyno”	Oddział Rejonowy PZERI w Wągrowcu	45 osób w wieku senioralnym
7	Działalność Wągrowieckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku	Stowarzyszenie Wągrowiecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	280 osób z terenu miasta Wągrowca w wieku powyżej 50 lat
8	Miejska Rada Seniorów	Gmina Miejska Wągrowiec/UM w Wągrowcu	Reprezentacja wągrowieckich seniorów
9	Bezpłatny transport publiczny na terenie miasta Wągrowca	Gmina Miejska Wągrowiec/ZKM	osoby starsze korzystające z publicznego transportu miejskiego w Wągrowcu
10	„Złota rączka”	Spółdzielnia Socjalna „Wspólny Sukces”	osoby powyżej 60 – go roku życia, samotne i niesamodzielne będące w trudnej sytuacji materialnej

Wymieniona wyżej działalność instytucjonalna i pozainstytucjonalna na rzecz wągrowieckich seniorów nie zaspokaja wszystkich potrzeb ciągle wzrastającej liczby wągrowieckich seniorów. Poniżej zestawiono potrzeby wymagające zaspokojenia zgłaszane w latach 2020 - 2022 przez instytucje miejskie oraz samych seniorów.

Zdiagnozowane potrzeby wągrowieckich seniorów

1. Potrzeby zgłaszane przez MOPS Wągrowiec to: konieczność zapewnienia finansowania stale wzrastającej liczby godzin usług opiekuńczych w godzinach popołudniowych oraz w niedziele i święta dla grupy ok. 15 seniorów (z ogólnej liczby ok. 60 korzystających z usług opiekuńczych) wymagających nieprzerwanej całotygodniowej opieki. Rozwijanie usług teleopiekuńczych dla osób starszych zdolnych do samodzielnego poruszania się w przestrzeni prywatnej i publicznej.

2. Potrzeby zgłaszane przez Miejską Radę Seniorów: konieczność zapewnienia wystarczającej liczby dobrze wyposażonych w elementy małej architektury terenów zielonych, likwidacja barier architektonicznych w budynkach, rozszerzenie dostępu do usług medycznych – zwłaszcza do lekarzy okulistów i dietetyków, zapewnienie dostępu do fachowców wykonujących drobne naprawy w domu (źródło: protokoły z posiedzeń Miejskiej Rady Seniorów UM w Wągrowcu).

3. Potrzeby zgłaszane przez Radnych, mieszkańców: budowa albo tworzenie sprzyjających warunków do budowy mieszkań dedykowanych seniorom „bez barier”, zapewnienie udzielania usług medycznych osobom starszym przez lekarzy rodzinnych w pierwszej kolejności w trybie bezpośredniego kontaktu z lekarzem, a dopiero w drugiej kolejności w formie teleporady.

Rozdział 3. CELE PROGRAMU

.Program ma na celu:

1. zwiększenie poziomu poczucia bezpieczeństwa oraz stopnia samodzielności wągrowieckich seniorów, zapobieganie wypadkom w przestrzeni prywatnej i publicznej uczestnikom programu
2. Odciążenie pomocy instytucjonalnej udzielanej osobom starszym.
3. Zwiększenie stopnia komfortu psychicznego opiekunom uczestników programu.

Rozdział 4. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

1. Niniejszy program będzie realizowany od 1 kwietnia 2023 do 31 grudnia 2023 r.

2. Program skierowany jest do seniorów w wieku 65 lat i powyżej, faktycznie zamieszkałych na terenie miasta Wągrowca, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność lub inne obiektywne trudności w codziennym funkcjonowaniu wymagają wsparcia w tej formie i nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie oprzyrządowania niezbędnego do realizacji tej usługi. Pierwszeństwo w uczestnictwie w programie mają osoby: zamieszkujące samotnie, posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, posiadające zaświadczenie lekarskie o potrzebie korzystania z usług opiekuńczych

3. Kwalifikacja do programu odbędzie się przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu.

4. Warunkiem objęcia Uczestnika Programu całodobową teleopieką przez Centrum Teleopieki jest dostępność telefonii komórkowej w miejscu przebywania Uczestnika, noszenie opaski monitorującej na nadgarstku i zapewnienie właściwego poziomu naładowania baterii.

5. Realizacja programu nie wymaga wydawania decyzji administracyjnych.

6. Usługa teleopieki realizowana będzie w formie bezpłatnego udostępnienia dla uczestników programu urządzeń służących do w/w wsparcia i realizowana będzie przez niezależny zewnętrzny podmiot.

7. Do zadań podmiotu wymienionego w p. 5 będzie należało: a. sprawowanie całodobowej opieki na odległość nad uczestnikami programu przez centralę monitoringu, b. zapewnienie dostępu do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje: przycisk SOS, lokalizacja GPS, czujnik zdjęcia opaski, pomiar tętna i saturacji, detektor upadku i omdlenia, kontakt słowny z ratownikiem medycznym., monitoring czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

8. Świadczenie usług teleopiekuńczych w ramach programu odbywa się nieodpłatnie na podstawie umowy zawartej z Uczestnikiem programu na czas oznaczony z możliwością przedłużenia na dalszy okres, na takich samych bądź zmienionych warunkach.

Rozdział 5. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

1. Nadzór nad realizacją programu sprawuje Burmistrz Miasta Wągrowca. Koordynatorem i realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu.

2. Do zadań koordynatora należy:

- 1) Diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami programu,
- 2) Planowanie środków finansowych na realizację programu,
- 3) Wybór podmiotu realizującego usługę teleopieki,
- 4) Przedstawianie sprawozdania z wykonania programu,
- 5) Rozpowszechnianie informacji o programie.

Rozdział 6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków własnych gminy i z zewnętrznych źródeł finansowania.

Środki na realizację programu są w części zabezpieczone w planie finansowym na 2023 rok w rozdziale 85295. Gmina wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego o finansowe wsparcie na realizację tego zadania, które wpisuje się w program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 moduł II. Program przewiduje wysokość dofinansowania zadania do 80% jego kosztów kwalifikowanych.

Jednym z warunków skorzystania ze środków finansowych w ramach w/w programu, jest przyjęcie przez radę gminy w drodze uchwały programu osłonowego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ust. 2 p. 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 poz. 2268 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Art. 110 ust 10 ww. ustawy stanowi, że rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Program osłonowy „Teleopieka dla mieszkańców Wągrowca” jest programem mającym na celu zapewnienie osobom starszym, przewlekle chorym, niesamodzielnym, z niepełnosprawnościami pomocy w formie nowoczesnego systemu opieki w warunkach domowych za pomocą urządzenia, służącego do przywoływania pomocy w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu (tzw. „teleopaski”).

Wdrożenie tych innowacyjnych narzędzi przyczyni się do zapewnienia seniorom poczucia bezpieczeństwa i umożliwi im pozostawanie jak najdłużej samodzielnymi w środowisku zamieszkania.

Teleopieka obejmie osoby w wieku 65+, zamieszkujące na terenie miasta, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub inne obiektywne trudności w codziennym funkcjonowaniu wymagają wsparcia w tej formie i które własnym staraniem nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie oprzyrządowania niezbędnego do realizacji tej usługi. Usługa ta, dla uczestników programu realizowana będzie bezpłatnie.

Środki na realizację programu są w części zabezpieczone w planie finansowym na 2023 rok w rozdziale 85295.

Gmina wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego o finansowe wsparcie na realizację tego zadania, które wpisuje się w program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 moduł II. Program przewiduje wysokość dofinansowania zadania do 80% jego kosztów kwalifikowanych.

Jednym z warunków skorzystania ze środków finansowych w ramach w/w programu, jest przyjęcie przez radę gminy w drodze uchwały programu osłonowego.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wągrowcu

Jakub Zadroga